

Internationale Federatie voor Informatie- en Communicatieverwerking
Interinfo Groep Nederland - www.interinfo.nl

Secretariaat:

L.J. den Holder
Constance Gelderblomlaan 7
2545 EP DEN HAAG
Tel. 070-3676268
e-mail: denholder@hetnet.nl

Nieuwsbrief – december 2014

Ter inleiding

Deze nieuwsbrief beoogt een afspiegeling te zijn van het wel en wee in de vereniging gedurende de afgelopen maanden.

Er is een verslag opgenomen van de Intersteno- en IPRS-bijeenkomsten te Shanghai, die plaatsvonden van 22 t/m 24 oktober 2014.

De rubriek "Van de bestuurstrafel" vermeldt de belangrijkste uitkomsten van de jongste Interinfo-bestuursvergadering. Volledigheidshalve is het eerder door Bernhard Boot aan de leden verstuurd in memoriam voor Rosa Uittenbogaard opgenomen (met foto).

De lezer verneemt bijzonderheden over de activiteiten van de werkgroepen "Begeleid typeonderwijs" en "Verslaglegging", en wordt verzocht onderwerpen aan te dragen voor een studiemiddag of -ochtend in 2015.

De handgeschreven stenografie heeft terrein moeten prijsgeven aan de moderne techniek (audioregistratie en spraakherkenning), maar maakt kans om op de werelderfgoed lijst van Unesco geplaatst te worden. Misschien zal ook ons gewone handschrift deze ontwikkeling doormaken, gelet op wat in Finland staat te gebeuren...

Tot slot wordt melding gemaakt van belangrijke typ- en stenowedstrijden in het nieuwe jaar.

—

Intersteno: Council en IPRS Meetings 2014 te Shanghai

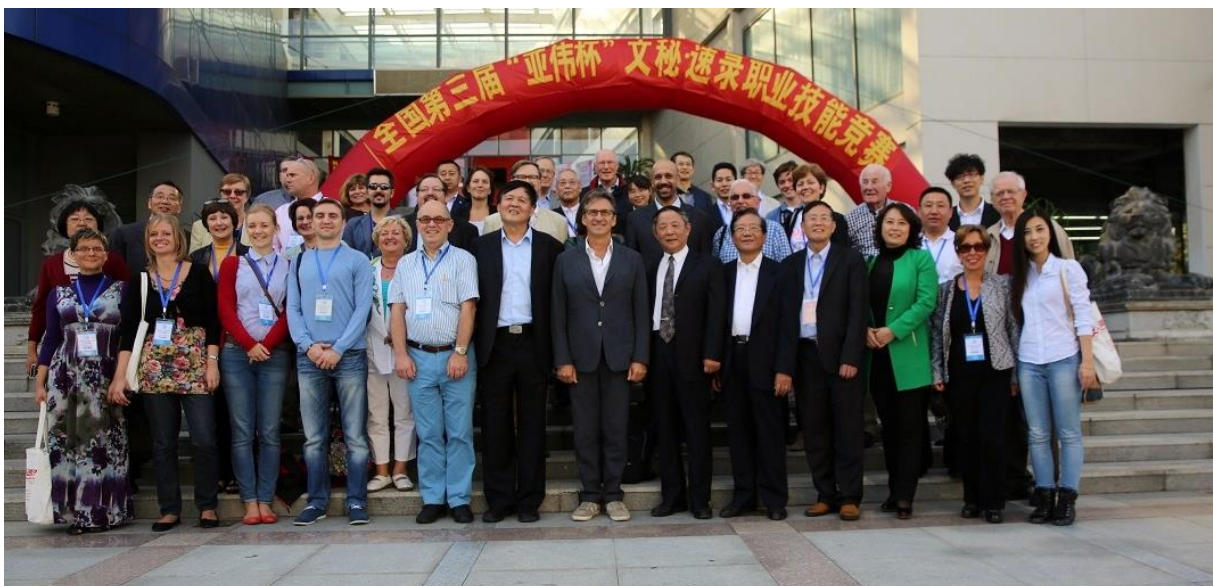
Van 22 tot en met 24 oktober 2014 werden in Shanghai de Intersteno Council Meeting en de IPRS Meeting gehouden. In de Council (raad) zitten de afgevaardigden van de landsgroepen die bij Intersteno zijn aangesloten. IPRS is de sectie van Intersteno waarin zich (internationaal) de parlaments- en andere vergaderstenografen hebben verenigd. Ook waren er vergaderingen van het bestuur van Intersteno (de Board) en van de wedstrijdjury.

In totaal hadden zich voor deze bijeenkomsten te Shanghai 53 deelnemers ingeschreven, onder wie een aantal partners. De deelnemers waren afkomstig uit 17 landen. Een aantal Interstenomensen was niet naar Shanghai gekomen vanwege de grote reisafstand. Vanuit het bestuur van Interinfo gaven Marianne van Gool (Council en IPRS) en Jan den Holder (wedstrijdjury) acte de présence. Van de zijde van de Verslagdienst van de Tweede Kamer waren Rian Schwarz (Board en IPRS) en Marlene Rijkse (IPRS) aanwezig.

De deelnemers aan de Interstenobijeenkomst te Shanghai, gefotografeerd vóór hun hotel, waar ook de vergaderingen en presentaties plaatsvonden.

Er werd overigens niet alleen vergaderd. Zo stond er een welkomstdiner op het programma en ook een uitstapje naar een school voor beroepsonderwijs, waar leerlingen onder meer getraind worden in het bedienen van de stenografeermachine.

Bezoek aan de school voor beroepsonderwijs. Dit bezoek stond in het teken van de Chinese stenografeermachine Yawei, die onder meer wordt gebruikt bij politieverhoren. De bezoekers waren er getuige van hoe leerlingen deelnamen aan een selectiewedstrijd op deze stenomachine: de besten onder hen nemen deel aan de internationale wedstrijden tijdens het komende Interstenocongres te Boedapest (2015).

Council

Tijdens de Council Meeting te Shanghai hebben de beide afgevaardigden van Hongarije een presentatie gehouden over het komende congres in Boedapest (18 t/m 24 juli 2015). Dit 50^e Interstenocongres zal plaatsvinden in het gebouw van de Corvinus Universiteit, gelegen aan de Donau. Naar verwachting zullen de kosten voor een congreskaart € 180 voor senioren bedragen en € 150 voor junioren (tot 26 jaar). De Board zoekt naar manieren om de prijs van een congreskaart voor junioren te verlagen om op die manier meer jongere deelnemers naar het congres te trekken. Elke wedstrijddeelnemer betaalt apart een inschrijfgeld van € 35 en kan voor dit bedrag meedoen aan maximaal drie wedstrijden. Voor deelname aan meer dan drie wedstrijden dient per wedstrijd € 5 extra betaald te worden. Inschrijven voor dit komende congres is mogelijk vanaf 1 januari tot en met 15 mei 2015. Na die datum ligt de prijs van de congreskaart hoger en is het niet meer mogelijk zich voor de wedstrijden in te schrijven.

Aan de Council-leden is het eindrapport van het congres in Gent (2013) uitgereikt. Het is een rapport in boekvorm, met veel foto's, dat ook gepubliceerd zal worden op de website van Intersteno (www.intersteno.org). Voor Intersteno zelf leverde dit congres een batig saldo op.

Vanuit het Interinfobestuur bracht Marianne van Gool tijdens de Council Meeting de volgende punten in:

1. Door de opmars van iPads en (mini-)tablets in het onderwijs worden leerlingen ertoe gebracht te typen op een aanraakscherm i.p.v. op een standaardtoetsenbord. Als deze ontwikkeling een hoge vlucht neemt, wat zijn dan de gevolgen voor het (begeleid) typeonderwijs? Kan de wetenschappelijke commissie van Intersteno dit onderwerp bestuderen en met een advies komen?
2. Binnen Intersteno gaat nu alle aandacht uit naar de woordelijke verslaglegging van het gesproken woord (vergaderingen, conferenties, rechtbankzittingen). Kan er binnen Intersteno meer aandacht komen voor de samenvattende verslaglegging (notuleren), omdat dit – althans in Nederland – een verslagvorm is die veel gevraagd wordt en specifieke vaardigheden vereist?

Reacties

Carlo Eugeni (voorzitter van de wetenschappelijke commissie van Intersteno) wil de consequenties van het gebruik van nieuwe “tools” in het onderwijs bespreken in samenwerking met de onderwijscommissie van Intersteno. Dit onderwerp kan bijvoorbeeld aan de orde komen op de conferentiedag tijdens het congres in Boedapest. Voor de samenvattende verslaglegging geldt dat uiteindelijk de behoeften/eisen van de eindgebruiker bepalend zijn voor het type verslag dat gemaakt wordt. Voordat de wetenschappelijke commissie hierover advies kan geven, moet duidelijk zijn wat er gaande is in de verschillende landen en wat de meningen over deze kwestie zijn.

Volgens Intersteno-voorzitter Fausto Ramondelli zouden deze onderwerpen besproken kunnen worden in presentaties en workshops gedurende genoemde conferentiedag. Hij stelde voor dat de wetenschappelijke commissie na het congres met een eindverslag komt. Zo'n rapport kan besproken worden in de landsgroepen en op de website worden gepubliceerd.

Rian Schwarz (lid van de Board en IPRS-coördinator) merkt op dat, in overleg met de wetenschappelijke commissie, het punt van de samenvattende verslaglegging misschien deel van de IPRS-agenda kan zijn tijdens het Interstenocongres in 2015.

Procedure voor de verkiezingen van de Board in 2015

De permanent gedelegeerden van de landsgroepen ontvangen binnenkort een e-mail waarin zij worden uitgenodigd om met suggesties hiervoor te komen.

Eerstvolgende IPRS- en Council-bijeenkomsten in 2016

Vanuit de landsgroep Verenigde Staten wordt voorgesteld de IPRS- en Council-bijeenkomsten in 2016 te houden in Atlanta (Georgia, VS).

Interstenocongres in 2017

De Council is akkoord gegaan met het voorstel van de Board om het Interstenocongres in 2017 in Berlijn te laten plaatsvinden. Intersteno (en niet de Duitse landsgroep) draagt de (financiële) verantwoordelijkheid voor de organisatie van dit congres.

Jury

De jury van Intersteno wordt gevormd door de coördinatoren van de afzonderlijke Intersteno-wedstrijden en staat onder voorzitterschap van Georgette Sante (België).

In Shanghai werd besloten de meertalenwedstrijd ("multilingual", stenograferen in meerdere talen) te laten vervallen bij het komende congres in Boedapest. Dit wegens helaas achterblijvende prestaties van de deelnemers in de laatste jaren. Joke Bakker, als coördinator van "multilingual" eveneens aanwezig in Shanghai, heeft zich vele jaren enthousiast voor het behoud van deze wedstrijd ingezet.

Bij de wedstrijd "correspondentie en notuleren" vervalt het briefdictaat. Onder de naam "note taking and reporting" betreft deze wedstrijd voortaan alleen het maken van een samenvattend verslag van een gedicteerde tekst. De wedstrijd audiotranscriptie, tijdens het congres in Gent als een proefwedstrijd doorgevoerd, wordt nu een officiële Intersteno-wedstrijd met wereldkampioenschap.

De door de jury genomen besluiten zijn goedgekeurd door de Council.

IPRS (Intersteno Parliamentary and other professional Reporters' Section)

Marianne van Gool kon slechts één IPRS-bijeenkomst volledig bijwonen, omdat de tweede bijeenkomst samenviel met de Council Meeting. In het kader van informatie-uitwisseling was haar gevraagd de situatie te schetsen van het beroep van schrijftolk in Nederland. In haar presentatie ging zij in op de volgende items: de functie van een schrijftolk; het Nederlandse onderwijssysteem en de accreditatie; de opleiding tot schrijftolk (duur, niveau, beroepskwalificaties); de inschrijving van schrijftolken in een register; nascholing, beroepscode, beroepsprofiel en beroepsorganisatie. De volledige presentatietekst verschijnt binnenkort op <http://iprs-info.org/>

Marianne had een aantal vragen opgesteld rond bovengenoemde thema's, met de bedoeling om daarover ná haar presentatie onderling te discussiëren. Door tijdgebrek is het daar nauwelijks meer van gekomen; wel kwamen er veel reacties op haar presentatie.

In een tweede IPRS-bijeenkomst heeft zij, op verzoek van deelnemers, kort het typen op een Veyboard gedemonstreerd en daarbij toegelicht welk systeem er achter deze manier van typen zit.

Een volledige lijst van onderwerpen van de IPRS-sessies is te raadplegen via:

<http://iprs-info.org/> De getoonde sheets worden binnenkort óók op deze site geplaatst.

Marianne van Gool
Jan den Holder

—

Van de bestuurstafel

Kort verslag van de bestuursvergadering van Interinfo, van 12 november 2014

Als nieuw institutioneel lid werd Rosenbaum Select (notulisten & verslaggevers) toegelaten.

Marianne van Gool bracht mondeling verslag uit van de Council Meeting van Intersteno te Shanghai (22–24 oktober 2014). Enkele punten uit haar verslag:

- 17 landen waren in Shanghai vertegenwoordigd;
- het Interstenocongres te Gent (2013) heeft een batig saldo opgeleverd;
- Intersteno gaat het secretariaat professionaliseren en meer aan marketing doen, bijv. om zo meer jongeren voor de internationale wedstrijden toetsenbordvaardigheid te interesseren;
- de Internet-typewedstrijd in 2015 vindt plaats van 9 maart tot 11 mei (inschrijven van 16 febr. tot 8 maart 2015).

Jan den Holder deed mondeling verslag van de juryzitting te Shanghai:

- de wedstrijd stenograferen in meerdere talen (“multilingual”) vervalt;
- bij de wedstrijd “correspondentie en notuleren” vervalt het briefdictaat, zodat alleen het notuleerdictaat resteert;
- de wedstrijd audiotranscriptie wordt een officiële wedstrijd met wereldkampioenschap. (Een uitgebreidere rapportage over de resultaten van “Shanghai” staat in deze Nieuwsbrief.)

De werkgroep Begeleid Typeonderwijs bereidt een perspublicatie voor; de werkgroep Verslaglegging richt zich op het verzamelen van informatie over arbeidsvoorwaarden van notulisten en verslagleggers.

Het eerstvolgende NK Computertypen vindt plaats op zaterdag 28 maart 2015, in het Corlaer College te Nijkerk.

Voorkeursdatum en -plaats voor de jaarvergadering: zaterdag 18 april 2015 te Nijkerk, zo mogelijk in combinatie met een studieochtend of -middag.

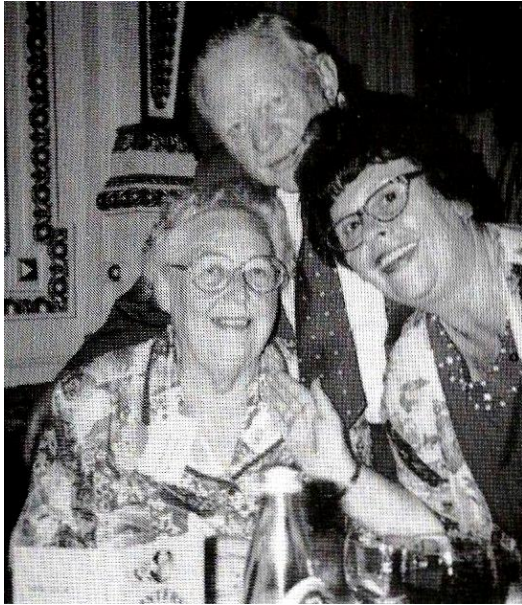
Het bestuur zal de algemene ledenvergadering dan enkele wijzigingen in het huishoudelijk reglement ter goedkeuring voorleggen.

—

Rosa Uittenbogaard is van ons heengegaan

Dankzij de oplettendheid van mevr. Jetty Haak-Roos (uw secretaris was in Shanghai) ontvingen de leden tijdig het bericht dat ons lid Rosa Uittenbogaard-Zeeman, weduwe van Piet Uittenbogaard, op zaterdag 18 oktober jl. is overleden. Rosa is 90 jaar geworden, behoorde daarmee tot de oudste leden van Interinfo en kon bogen op een langjarig lidmaatschap.

Zij bezocht, samen met haar man, jarenlang de internationale congressen van Intersteno, waar Piet Uittenbogaard onze nationale vertegenwoordiger was. Rosa hielp bij de wedstrijden stenografie, nationaal en internationaal, zowel bij het dicteren als bij het corrigeren. Piet en Rosa onderhielden vele buitenlandse contacten, ook doordat Piet, beëdigd tolk en vertaler, een enthousiast Esperanto-spreker was.

Op nevenstaande foto, genomen tijdens het Intersteno-congres van 1995 te Amsterdam, staan Rosa (links) en Piet Uittenbogaard afgebeeld; rechts ziet u Jetty Haak-Roos, destijds congressecretaris.

Rosa kenden we als een gezellige, hartelijke, intelligente vrouw. Zij en haar man hadden een eigen opleidingsinstituut, gevestigd in een apart gedeelte bij hun woning te Hilversum. Heel wat leerlingen hebben zij samen opgeleid voor diverse secretariële en taalexamens. Veel van onze leden zullen warme herinneringen aan haar bewaren.

Voortgang in de werkgroepen Begeleid typeonderwijs en Verslaglegging

Werkgroep Begeleid typeonderwijs In voorbereiding is een perspublicatie over het begeleid typeonderwijs. Hiertoe werd de volgende tekst opgesteld:

“Computertypen

De meest onderschatte vaardigheid voor de jeugd is typevaardigheid. Waar je verwacht dat het leren van typen op alle basisscholen verplicht zou zijn, kunnen de leerlingen meestal alleen via een particuliere cursus of een cursus via het internet leren typen. Deskundigen op dit gebied ervaren echter een minimaal resultaat van de meeste internetcursussen. Dit is te begrijpen, want er is geen enkele controle op de houding, het terugzetten van de vingers op de basistoetsen, de regelmaat en het blind typen. De verleiding om toch even op het toetsenbord te kijken, is erg groot.

Uit een wetenschappelijk onderzoek van dr. Henny van der Meijden, naar de voordelen van het blind typen, waarbij ruim 200 leerlingen waren betrokken, bleken grote verschillen tussen kinderen die wel of niet bij een type-instituut leerden typen. Bij leerlingen die zo'n typecursus hadden gevolgd, was het foutenpercentage gedaald van gemiddeld 30 % naar 0,7 %. De gemiddelde snelheid was toegenomen van 50 naar 160 aanslagen per minuut! Ook maakten deze kinderen minder fouten in een dictee en scoorde een door hen op de computer gemaakt opstel beter dan het geval was bij kinderen die de typecursus niet hadden gevolgd.”

Werkgroep Verslaglegging De werkgroep heeft op 8 september jl., onder voorzitterschap van Irma de Bont, een eerste vergadering belegd. Een werkprogramma werd opgesteld, gericht op het verzamelen van informatie over de positie van notulisten en de mogelijkheid van een accreditiestelsel. De werkgroep hoopt zo bij te dragen aan het ondersteunen van het notulistenvak en de positie van de individuele notulist (freelancer/zzp'er of in loondienst). Uit een oogpunt van ledenwerving zijn notulisten een interessante doelgroep voor Interinfo; onze statutaire doelstellingen bestrijken ook hun werkzaamheden.

Verzoek om suggesties voor onderwerp studiedag 2015

Het bestuur stelt zich voor, de komende jaarvergadering (18 april 2015) te combineren met een presentatie over bijv. de nieuwe pakketten Office en Windows 10 (Microsoft). Ook andere suggesties – onderwerp en inleider – zijn van harte welkom! U kunt uw ideeën per e-mail doorgeven aan de secretaris.

Plaatsing van stenografie op de Werelderfgoedlijst van Unesco

Ongeveer 80 personen kwamen op 29 september 2014 te Rome bijeen voor de aftrap van het verzoek aan Unesco om de (handgeschreven) stenografie op te nemen op de werelderfgoedlijst. Het betreft hier een project van Intersteno, waartoe tijdens het congres in Gent (2013) het initiatief werd genomen. Tijdens deze bijeenkomst werden speeches gehouden door enkele vooraanstaande wetenschappers op het gebied van schrift en stenografie. Zij richtten zich daarin op de ontwikkelingsgang en het belang van de stenografie door de eeuwen heen. De moderne techniek (de steeds betrouwbaarder geluidsopname en nu de spraakherkenning) maakte de stenografische optekening van het gesproken woord niet langer onmisbaar. Niettemin blijft de (handgeschreven) stenografie belangrijk voor het maken van aantekeningen, bijv. tijdens conferenties, als grondslag voor (samenvattende) verslaglegging

Zie de website van IPRS voor een videoverslag van de speeches tijdens deze bijeenkomst, onder het kopje “videos of shorthand seminar in Rome”: www.iprs-info.org

De voordracht bij Unesco om stenografie tot werelderfgoed te verklaren, loopt via de Italiaanse Interstengroep. Informatie over de verdere gang van zaken zal onder meer via E-News van Intersteno bekend worden gemaakt.

Er bestaat een grote hoeveelheid literatuur op het gebied van de stenografie: leerboeken en wetenschappelijke werken. Een groot gedeelte van dit materiaal is nu, dankzij een Argentijns-Italiaans initiatief, gedigitaliseerd en online toegankelijk via de volgende link: <https://www.facebook.com/pages/Istituto-di-Magistero-Stenografico/237845769602582>

“Finnish students will no longer be taught handwriting at school, with typing lessons taking its place, it's reported.”

De BBC verspreidde eind november 2014 het bericht dat, met ingang van najaar 2016, Finse leerlingen niet langer het verbonden schrift (cursive handwriting) op school zullen leren. In plaats daarvan zullen zij typelessen krijgen. Vlot kunnen typen is een belangrijke vaardigheid en van meer belang voor het dagelijks leven, aldus een Finse onderwijswoordvoerder.

Wedstrijdagenda 2015

- Intersteno's Internet-typewedstrijd 2015. Deelnemers kunnen zich hiervoor registreren van 16 februari tot 8 maart 2015. De competitie vindt plaats in de periode van 9 maart tot 11 mei 2015. Intersteno wil graag dat meer mensen (vooral jongeren) hieraan deelnemen. Nadere informatie over deze wedstrijd en de wijze van inschrijving volgt. De coördinatie van de Nederlandse inschrijvingen is in handen van bestuurslid Marianne van Gool.

- NK Computertypen. Ook in 2015 zal dit NK, onder leiding van Bernhard Boot, gehouden worden. Datum: zaterdag 28 maart 2015. Plaats: het Corlaer College te Nijkerk. De wedstrijd bestaat uit 2 x een 10-minutentest in het programma QMTT van Instruct, waarvan de test met het hoogste netto aantal aanslagen telt. Netto is: het bruto aantal behaalde aanslagen min het aantal fouten x 100. Vervolgens kan worden deelgenomen aan het typen van een Engelse tekst. Ten slotte volgt een proefwedstrijd "audiotranscripti", waarbij het erom gaat een dictaat in oplopende snelheid al typend bij te houden. Namens het bestuur van Interinfo is door Annet Schoorlemmer een subsidie-aanvraag voor dit NK ingediend bij Microsoft.

- "Jugendtreffen" in Wenen. In overleg met Marianne van Gool beziet Bernhard Boot of er geschikte Nederlandse kandidaten zijn te vinden voor deelname, volgend voorjaar, aan deze internationale typewedstrijd voor jongeren. Struikelblok is vooral de onderste leeftijdsgrens die de organisatoren hanteren: Nederlandse typetalenten (NK-winnaartjes) blijken over het algemeen nog te jong te zijn voor deelname.

(Eindredactie van deze nieuwsbrief: L.J. den Holder.)